

POVEZANOST C1Q S AKTIVNOSTI SISTEMSKOG ERITEMSKOG LUPUSA S POSEBNIM OSVRTOM NA ZAHVAĆANJE BUBREGA – PILOT PROJEKT

ASSOCIATION OF CQ1 WITH THE ACTIVITY OF SYSTEMIC LUPUS ERYTHEMATOSUS WITH AN EMPHASIS ON KIDNEY AFFECTION - A PILOT PROJECT

Robert Marčec^{1,3}, Marko Barešić¹, Desiree Coen Herak², Ana Kozmar², Lovro Ljubić⁴, Ivan Padjen^{1,3},
Marija Šćepović-Ljucović¹, Ljiljana Smiljanić Tomičević¹, Miroslav Mayer^{1,3}, Branimir Anić^{1,3}

¹Zavod za kliničku imunologiju i reumatologiju, Klinika za unutarnje bolesti Medicinskog fakulteta,
Klinički bolnički centar Zagreb, Zagreb, Hrvatska

²Klinički zavod za laboratorijsku dijagnostiku, Klinički bolnički centar Zagreb, Zagreb, Hrvatska

³Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, Hrvatska

⁴Farmaceutsko-biokemijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, Hrvatska

Uvod. Sistemski eritemski lupus (SLE) je kronična autoimunsna bolest u čijoj etiopatogenezi ključnu ulogu ima sustav komplementa. C1q je prva komponenta klasičnog puta aktivacije komplementa s višestrukim ulogama u regulaciji imunološkog sustava te prema nekim istraživanjima niže koncentracije C1q koreliraju s aktivnosti bolesti, pogotovo u pacijenata s lupusnim nefritisom. Unatoč tome, još uvijek nije jasan značaj C1q u svakodnevnom kliničkom radu.

Ispitanici i metode. Na sudjelovanje u ispitivanju pristalo je 68 pacijenata s dijagnozom SLE-a koji se redovito liječe u Zavodu za kliničku imunologiju i reumatologiju KBC-a Zagreb. Serumske koncentracije C1q su izmjerene korišćenjem N Latex C1q Kit (Trimerio Diagnostics) te su izmjerene i koncentracije C3 i C4. Pacijenti su bili podijeljeni u grupe ovisno o aktivnosti bolesti i zahvaćanju bubrega te je za svakog pacijenta izračunat SLEDAI-2K.

Rezultati. Od 68 uključenih pacijenata većina je ženskog spola (n=58), medijan dobi je 41.50 (IQR 34-60) godina te je među ispitanicima njih 36 s aktivnom bolesti i 16 sa zahvaćanjem bubrega. Prosječan SLEDAI-2K iznosi 4 (IQR 2-6) te su pacijenti s aktivnom bolesti ($p < 0.01$) i pacijenti s zahvaćanjem bubrega ($p < 0.01$) imali značajno više vrijednosti SLEDAI-2K-a. Prosječna serumska koncentracija C1q iznosi 22.67 (SD 6.33) i značajno pozitivno korelira sa serumskom koncentracijom C3 ($p < 0.01$, $\rho = 0.4$) i C4 ($p < 0.01$, $\rho = 0.5$) te negativno s SLEDAI-2K ($p = 0.01$, $\rho = -0.3$). Nema značajne razlike u koncentraciji C1q između pacijenata ovisno o aktivnosti bolesti ($p = 0.5$) ili zahvaćanju bubrega ($p = 0.2$). Gledano prema i aktivnosti bolesti i zahvaćanju bubrega najniže prosječne koncentracije C1q su u skupini pacijenata s aktivnom bolesti i zahvaćanjem bubrega 20.97 (SD 5.46), potom u skupini sa zahvaćanjem bubrega, ali bez aktivnosti bolesti 21.62 (SD 5.77), potom bez zahvaćanja bubrega, ali sa aktivnosti bolesti 22.76 (SD 7.90) te najviše su u skupini bez aktivnosti i bez zahvaćanja bubrega 23.47 (SD 5.31), no ove razlike nisu statistički značajne ($p = 0.7$).

Zaključak. Rezultati ovog pilot istraživanja su dijelom u skladu s dosadašnjim objavljenim istraživanjima te govore u prilog tome da C1q ima potencijal za uvođenjem u kliničku praksu kao novi biomarker aktivnosti SLE, naročito u lupusnom nefritisu. Potrebna su daljnja veća, prospektivna istraživanja kako bi se potvrdio značaj ove pretrage.

Ključne riječi: C1q, SLEDAI-2k, sistemski eritemski lupus, aktivnost bolesti, zahvaćanje bubrega

E-pošta glavnog autora: marcec.robert97@gmail.com

Izjava o sukobu interesa: nema sukoba interesa